

30 godina Hrvatskog društva za medicinsku informatiku

Đuro Deželić¹, Josipa Kern¹, Vesna Ilakovac², Marijan Erceg^{3,4}

¹*Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet, Škola narodnog zdravlja „Andrija Štampar“, Zagreb, Hrvatska*

²*Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Medicinski fakultet, Osijek, Hrvatska*

³*Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb, Hrvatska*

⁴*Zdravstveno veleučilište, Zagreb, Hrvatska*

E-pošta: duro.dezelic@zg.htnet.hr; josipa.kern@snz.hr; vilakov@mefos.hr ;
marijan.erceg@hzjz.hr

Trideset je godina prošlo od osnivanja Hrvatskog društva za medicinsku informatiku (HDMI). Godine 1989. osnovano je pod nazivom Društvo za medicinsku informatiku Hrvatske. Godine 1989. zajedno s društvima iz Slovenije, Bosne i Hercegovine i Srbije udružuje se u Savez društava za medicinsku informatiku Jugoslavije (SDMIJ), a iste godine SDMIJ se učlanjuje u Europsku federaciju za medicinsku informatiku (EFMI) i Međunarodnu asocijaciju za medicinsku informatiku (IMIA). Nakon raspada Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (SFRJ) i SDMIJ prestaje djelovati, a DMIH mijenja ime u HDMI i kao HDMI učlanjuje se u EFMI i IMIA. O djelovanju HDMI-a pišu predsjednici HDMI-a Đuro Deželić (1989-2004), Josipa Kern (2005-2008), Vesna Ilakovac (2009-2016), Marijan Erceg (2017-). Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku je organiziralo petnaest simpozija, dvije konferencije posvećene posebnim temama (EFMI STC), poticalo je osnivanje novih društava (HL7, PROREC) surađivalo s nizom društava i organizacija sa sličnim interesima. Od krovnih organizacija preuzima važne dokumente (Preporuke za edukaciju iz medicinske informatike; Etički kodeks za medicinske informatičare). Aktivira radnu grupu u EFMI-u, potiče ustanovljavanje Tehničkog odbora za normizaciju u medicinskoj informatici (TO 215) pri Hrvatskom zavodu za norme (HZN). Članovi HDMI-a intenzivno surađuju s Odborom za e-zdravlje Akademije medicinskih znanosti Hrvatske (Deklaracija o e-zdravlju; Smjernice za unaprjeđenje elektroničkog zdravstvenog zapisa), organizirali su, napisali i uredili knjigu Medicinska informatika, surađivali na projektu poslijediplomske edukacije iz medicinske informatike. U međunarodnoj suradnji posebno se ističe suradnja s s Europskim institutom za zdravstvene zapise (EuroRec) čime je HDMI postao službeni partner na projektu EHR-Q-TN: „Thematic Network on Quality Labelling And Certification of EHR“. HDMI izdaje dva časopisa (Bilten Hrvatskog društva za medicinsku informatiku – časopis se objavljuje na Hrčku; Medicinska informatika – objavljuje radove/sažetke radova sa simpozija). HDMI organizira stručne sastanke i sudjeluje u raspravama o zakonima relevantnim za e-zdravlje.

Ključne riječi: Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku; medicinska informatika; povijest društva

Uvod

Početak ove godine, 16. veljače 2019., navršilo se 30 godina otkako je osnovano Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku (HDMI). Toga su se dana u veljači 1989. hrvatski medicinski informatičari onoga doba okupili u prostorijama Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ i održali Osnivačku skupštinu na kojoj su izabrani prvi organi novoga društva.* Ostali detalji o sastavu tih organa mogu se naći u „Kronici HDMI - 1989. – 2004.“ koja je objavljena prije 15 godina (1). U skladu sa statutom novoga društva 4. travnja 1989. izabrani su za predsjednika Đuro Deželić, za potpredsjednika Tomislav Torčić, za tajnicu Višnja Lovrek i za blagajnicu Josipa Kern. Kako je istaknuto u članku objavljenom u povodu 20. obljetnice HDMI (2) „*osnutak HDMI bio je kruna naših decenijskih nastojanja da u Hrvatskoj, kao i drugdje u razvijenoj Europi, osnujemo udrugu koja će omogućiti stručnjacima različitog profila, koji se bave medicinskom informatikom, društveno okupljanje i suradnju u zemlji te međunarodno povezivanje u europsku i svjetsku asocijaciju za medicinsku informatiku*“. Detaljno je to opisano u članku objavljenom u povodu 10-obljetnice HDMI-a (3).

Potreba za organiziranjem udruženja za medicinsku informatiku u nas je prvi puta javno iskazana još na savjetovanju "Društveni sistem informiranja Jugoslavije '79" održanom u listopadu 1979. u Zagrebu. Poticaj za to bila je činjenica što je u ono doba u Jugoslaviji većina medicinskih informatičara i srodnih stručnjaka bila u Hrvatskoj, jer se u Zagrebu još početkom sedamdesetih godina prošloga stoljeća počelo s medicinsko-informatičkom edukacijom u zdravstvu, što se ubrzo proširilo i na medicinske studije u Rijeci, Splitu i Osijeku, a imalo je odjeka i u drugim republikama tadašnje države, jer su od prvih početaka te edukacije objavljeni radovi koji su prikazivali njezin razvoj te iskustva koja su stečena u nastavi. Od njih su poseban odjek u međunarodnim krugovima imali radovi koji su se bavili ulogom, sadržajem i položajem kolegija „Medicinska informatika“ u studiju medicine. To je dovelo do toga da je Đuro Deželić, kao prvi sveučilišni nastavnik toga predmeta u nas, bio pozvan na sudjelovanje u međunarodnom panelu o edukaciji iz medicinske informatike u pojedinim europskim zemljama na drugom kongresu *EFMI - Medical Informatics Berlin 1979.* održanom od 17. do 20. rujna navedene godine (4). O svemu tome mnogo se podataka može naći i u članku o doprinosu Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ hrvatskoj medicini i zdravstvu za prijelaz u XXI. stoljeće (5).

U Hrvatskoj se prvo udruživanje medicinskih informatičara dogodilo kad je u Zboru liječnika Hrvatske (danas: Hrvatski liječnički zbor) u travnju 1983. osnovana Sekcija za medicinsku informatiku, kojoj je predsjednica bila Marija Strnad. Sekcija za medicinsku informatiku može se smatrati pretečom HDMI. Članovi te sekcije mogli su biti stručnjaci različitih profila, kako liječnici, tako i drugi fakultetski obrazovani ljudi, pa su se tako u njoj okupili praktični svi hrvatski medicinski informatičari. Već prigodom osnivanja ove sekcije bilo je zaključeno da će se, kad to prilike dopuste, prići osnivanju samostalnog društva za medicinsku informatiku po uzoru na takva društva u svijetu, jer bi to olakšalo učlanjivanje u tada već osnovana međunarodna udruženja – već spomenutu regionalnu Europsku federaciju za medicinsku informatiku EFMI (osnovana 1977.) i svjetsko Internacionalno udruženje za medicinsku informatiku IMIA (osnovano 1979.).

* Sukladno zahtjevima tadašnjih vlasti društvo je dobilo svoj prvi naziv "Društvo za medicinsku informatiku Hrvatske" (DMIH). Donesen je i prvi Statut koji je sukladno tadašnjim propisima i ustrojstvima znanstvenih društava imao kao organe uprave uz Skupštinu i Predsjedništvo još i Odbor samoupravne kontrole. Svoj konačni naziv HDMI je dobilo 1991.

Na drugom kongresu EFMI – *Medical Informatics Berlin 1979*. – panel o edukaciji iz medicinske informatike u pojedinim europskim zemljama – sudjeluju (slijeva nadesno): J. Anderson (Velika Britanija), F. Roger France (Belgija), K. Adlassnig (Austrija), C. J. Dickinson (Velika Britanija, ne sjedi jer stoji za govornicom), J. Möhr (SR Njemačka) i Đ. Deželić (SFRJ)

U EFMI i IMIA nacionalna su se društva mogla učlaniti samo prema kriterijima za učlanjivanje u Svjetsku zdravstvenu organizaciju (SZO), tj. samo kao predstavnici cijele zemlje članice SZO. Osamdesetih godina prošlog stoljeća to je, dakako, mogla biti samo organizacija jugoslavenskog karaktera, pa je zbog toga u Hrvatskoj uskoro nakon osnutka DMIH pokrenuta inicijativa da se u tadašnjoj Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji osnuje neko udruženje za medicinsku informatiku na saveznoj razini.

Na kongresnoj večeri na MIE90 u Glasgowu (20.-23. kolovoza 1990.) nakon primanja SDMIJ u EFMI i IMIA; sjede slijeva nadesno: M. Mađarić, S. Vuletić, J. Kern (DMIH), I. Mašić (DMIBiH), V. Lovrek, Đ. Deželić (DMIH, predstavnik SDMIJ u EFMI) i R. Vukašinić (Sekcija za MI-Srbija)

U to su vrijeme također i u BiH i u Sloveniji već postojala samostalna društva za medicinsku informatiku, a u Srbiji je postojala Sekcija za medicinsku informatiku Srpskog lekarskog društva. Kako su EFMI i IMIA primali samo po jedno društvo iz neke od zemalja članica SZO, a budući da nijedno od jugoslavenskih nacionalnih udruženja nije željelo pristati da neko od udruženja iz druge jugoslavenske republike bude njegov predstavnik u tim federacijama, osnovan je pred ljeto 1989. Savez društava za medicinsku informatiku Jugoslavije (SDMIJ). Za prvo mandatno razdoblje DMIH su u SDMIJ zastupali predsjednik Đuro Deželić, tajnica Višnja Lovrek i blagajnica Josipa Kern te član predsjedništva Krizman, a na prvoj Skupštini SDMIJ održanoj u lipnju 1989. u Osijeku vođenje Saveza povjereno je hrvatskoj delegaciji, pa je Đuro Deželić preuzeo dužnost predsjednika SDMIJ, Višnja Lovrek tajnice SDMIJ i Josipa Kern blagajnice SDMIJ.

U već spomenutoj „Kronici HDMI“ (1) navodi se kako je početkom 1990. SDMIJ imao ambiciozne planove, premda je već na vidiku bila jugoslavenska kriza sa skorim raspadom jugoslavenske federacije. Napisano je sljedeće:

„U jesen 1990. održan je I. Kongres medicinske informatike u Beogradu, a drugi takav kongres dogovoren je za 1992. u Sloveniji. Istodobno je planirano da SDMIJ kod IMIA kandidira Zagreb za organizaciju svjetskog kongresa medicinske informatike MEDINFO za prvi slobodni termin iza 1998., a također da kod EFMI kandidira Beograd za organizaciju jednog od kongresa MIE. Ti su se planovi poremetili. Uspostavom Republike Hrvatske nova je vlast prihvatila kandidaturu Zagreba za kongres MEDINFO, pa su resorni ministri dr. Andrija Hebrang i dr. Osman Muftić prihvatili sudjelovanje u Inicijativnom odboru za MEDINFO Zagreb, a Grad Zagreb je prihvatio da bude domaćin kongresa. Agresija na Hrvatsku spriječila je daljnja nastojanja oko te kandidature, a nakon Domovinskog rata kandidatura nije obnovljena. Ni beogradski MIE kongres nije realiziran. Drugi kongres SDMIJ slovenski su kolege promijenili u svoj prvi nacionalni kongres medicinske informatike na Bledu (održan 1992.), a kasnije su (1999.) organizirali kongres MIE u Ljubljani. Raspadom Jugoslavije raspao se i SDMIJ.“

Kad je u lipnju 1991. Republika Hrvatska postala samostalna suverena država, još je do kraja ljeta te godine bilo moguće putovati u inozemstvo i sudjelovati na Kongresu MIE91 u Beču, uključivši i našu nazočnost u radu Savjeta EFMI. No uskoro je došlo do kraja.

Daljnji razvoj događaja bio je tih godina opterećen ratnim zbivanjima jer je u jesen 1991. započela srpska agresija protiv Hrvatske. U spomenutoj „Kronici HDMI“ (1) navedeno je između ostaloga kako slijedi:

„U obrambenom ratu DMIH nije moglo redovito djelovati. Na Sastanak Alpe-Adria »Health Informatics and the Changes in the Information Processing Technologies« 10. i 11. listopada 1991. u Grazu, drugi takav sastanak nakon prvog održanog u Zagrebu u svibnju 1989., članovi DMIH nisu mogli oputovati i morali su se ispričati za nedolazak jer su, osim mnogobrojnih razaranja i stradanja ljudi u cijeloj Hrvatskoj, nekoliko dana prije početka sastanka napadnuti Banski dvori u Zagrebu i počele su česte zračne uzbune. Taj je sastanak bio značajan, jer su se na njemu okupili predstavnici Austrije, Slovenije i Mađarske, a Hrvatsku je s posebnim ovlaštenjem DMIH zastupao Miroslav Mađarić, tada na radu u Grazu i ujedno tajnik Sastanka. Sudionici sastanka donijeli su rezoluciju protiv rata u Hrvatskoj koju su distribuirali svojim društvima za medicinsku informatiku i vladama svojih zemalja. Najznačajniji odgovor došao je od austrijskog ministra vanjskih

poslova dr. Aloisa Mocka u kojem je u potpunosti podržao pravednu borbu hrvatskog naroda protiv srpske agresije. Mockova potpora hrvatskim medicinskim informatičarima objavljena je i u hrvatskom medijima“ (6).

Sa službenog primanja sudionika kongresa MIE91 Wien, 19-22. kolovoza 1991. u Beču – u razgovoru su članovi Savjeta EFMI: predstavnik iz Republike Irske Rory O'Moore i predstavnik iz SFRJ Đuro Deželić. U to doba u tijeku je raspad SSSR-a, a u Hrvatskoj počinju ratni okršaji koji će dovesti do raspada SFRJ.

Nadalje, zbog ratnih zbivanja nije bilo moguće održavati redovite sastanke predsjedništava DMIH i SDMIJ. Zbog toga je predsjednik DMIH Đuro Deželić telefonski kontaktirao s predsjednikom Društva za medicinsku informatiku Slovenije Štefanom Adamičem i dogovoreno je da oba društva započnu postupak istupanja iz SDMIJ, s time da odluke o istupanju budu donesene na izvanrednim skupštinama oba društva. Budući da u ratnim uvjetima nije bilo moguće održati skupštinu sastankom članova DMIH, to je Predsjedništvo DMIH odlučilo da se članovi Skupštine izjasne pismenim putem o istupanju iz SDMIJ. Slijedimo i dalje „Kroniku HDMI“:

„Ratna zbivanja u Hrvatskoj utjecala su i na naše međunarodne kontakte. Osim što članovi DMIH nisu mogli sudjelovati na Sastanku Alpe-Adria u Grazu, otkazan je, zbog odluke Vijeća Europe da se prekinu svi kontakti s Jugoslavijom, poziv predsjedniku DMIH Deželiću za konferenciju o edukaciji iz medicinske informatiku u Strasbourgu. U vezi s tim Deželić je uputio pismo članovima EFMI Councila, a pismeno i telefonski je odgovorilo više članova. Također, još prije istupanja iz SDMIJ, Deželić nije mogao otputovati na godišnju skupštinu IMIA u Washington, a na njegovu ispriku zbog ratnog stanja dobio je pismo potpore od predsjednika IMIA Josa Willemsa. I konačno, predsjednik Deželić i tajnica Lovrek poslali su apel EFMI da protestira zbog razaranja Osijeka, grada u kojem je osnovan SDMIJ, te molili za potporu Hrvatskoj među članovima pojedinih društava i znanstvenika.

Na sljedećem sastanku Predsjedništva DMIH 6. 12. 1991. ustanovljeno je da se je velik broj članstva, ukupno 75, odazvao pozivu da se izjasni o istupu DMIH iz SDMIJ, te da su svi glasovi bili u prilog istupanju. Na istom sastanku su se predsjednik, tajnica i blagajnica SDMIJ (Deželić, Lovrek, Kern) zahvalili na svojim dužnostima, a zaključeno je i da DMIH pokrene postupak za raspuštanje SDMIJ (koji je istupanjem hrvatskog i slovenskog društva, a uskoro i istupanjem Društva za medicinsku informatiku BiH uistinu prestao postojati).

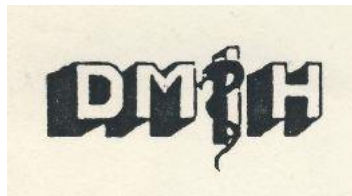
DMIH je krenuo putem osamostaljenja i izravnog učlanjenja u IMIA i EFMI. Kako je u međuvremenu Republika Hrvatska donijela novi zakon o organizacijama kakva je bila i društvo hrvatskih medicinskih informatičara, trebalo je promijeniti i statut društva te na zahtjev članstva, s obzirom na proširenu praksu u svijetu da nacionalnim strukovnim društvima ime započinje s oznakom nacionalne pripadnosti, pokrenuti promjenu imena DMIH u »Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku« (HDMI). Te su se promjene dogodile kasnije na Godišnjoj skupštini održanoj 26. svibnja 1992. Osim imena, promijenjena su i tijela upravljanja HDMI: Predsjedništvo se nazvalo Izvršni odbor, a Odbor samoupravne kontrole je postao Nadzorni odbor. Uvedeno je i izravno biranje predsjednika HDMI. U Statutu je izričito navedeno da je HDMI nastavljatelj rada DMIH s obzirom da su područje rada, zadaci i smjernice rada društva ostali isti “ (7).

Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku od 1992. do 2004.

Premda su predsjednici IMIA Jos Willems i EFMI Stellan Bengtsson već krajem 1991. dali principijelnu potporu hrvatskom učlanjenju u njihove asocijacije, trebalo je dočekati međunarodno priznanje Republike Hrvatske koje je uslijedilo 15. siječnja 1992. Temeljem plebiscitarne potpore članstva HDMI već 20. siječnja predsjednik Deželić poslao je službene zahtjeve navedenim predsjednicima za učlanjenje HDMI, no zbog statutarnih odredaba IMIA i EFMI trebalo je čekati i primanje Republike Hrvatske u Svjetsku zdravstvenu organizaciju, pa je HDMI službeno postao članom obje asocijacije na njihovim skupštinama održanim prilikom kongresa MEDINFO u Ženevi u rujnu 1992.

Na Skupštini HDMI održanoj 26. svibnja 1992. na razdoblje od 4 godine izravnim je glasovanjem izabran ponovno Đuro Deželić za predsjednika, nadalje su izabrani u Izvršni odbor Branko Golec, Mira Hercigonja-Szekeres, Lidija Hrastić-Novak, Josipa Kern, Višnja Lovrek, i Marija Strnad, a u Nadzorni odbor Tomislav Plasaj za predsjednika te Stjepan Aljinović i Stanka Starman. Skupština je zaključila da se započne s organiziranjem nacionalnih simpozija medicinske informatike sa znanstvenim sadržajem primjerenim dotadašnjem stupnju razvijenosti te znanstvene discipline u Hrvatskoj, u čemu je upravo Hrvatska bila vodeća u nekadašnjoj jugoslavenskoj federaciji. Skupština je također zatražila da se nastavi s izdavanjem glasila/časopisa pod novim naslovom "Bilten HDMI". Naime, prvi broj biltena tiskan je u srpnju 1991. godine pod nazivom Bilten Društva za medicinsku informatiku Hrvatske (Bilten DMIH). Prihvaćanjem izvještaja dotadašnjeg predsjednika Deželića, koji je sadržavao i njegovo djelovanje u IMIA i EFMI, Skupština je potvrdila njegovo daljnje predstavljanje HDMI-a u obje međunarodne asocijacije. Na prvom sastanku Izvršnog odbora HDMI 5. lipnja 1992. dovršeno je njegovo konstituiranje te su izabrani za potpredsjednika Branko Golec, za tajnicu Višnja Lovrek i za blagajnicu Mira Hercigonja-Szekeres. Za glavnog urednika Biltena HDMI imenovana je Josipa Kern, a određeno je da Urednički odbor sačinjavaju svi članovi Izvršnog odbora. Odlučeno je, nadalje, da se 1993. organizira 1. simpozij HDMI "Medicinska informatika 93", kao i da se simpoziji HDMI organiziraju svake dvije godine.

Već prvi simpozij HDMI, održan 21. i 22. listopada 1993. u Zagrebu, bio je uspješan, jer je na dan njegova početka izdan i Zbornik radova (uredili su ga Josipa Kern, Stanko Tonković, Mira Hercigonja-Szekeres i Branko Golecu), koji je kao periodička publikacija, jednako kao i Bilten HDMI, registriran u ISSN uredu za Hrvatsku u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Kada je osnovano Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku njegova članica Berezina Matoković, medicinska informatičarka i likovna umjetnica, izradila je znak Društva, i to u verziji dok je još nosilo ime „DMIH“ (lijevi znak) te nakon što je promijenilo ime u „HDMI“ (desni znak)

U „Kronici HDMI“ (1) o tome piše kako slijedi:

„Kako je u svibnju 1993. predsjednik Deželić nastupio dužnost hrvatskog veleposlanika u Danskoj, to je zbog njegove odsutnosti Josipa Kern imenovana na dužnost potpredsjednika Programskog odbora i time postala zaslužna za uspjeh znanstvenog sadržaja simpozija. Zasluge za uspjeh cijelog simpozija pripadaju njegovu organizacijskom odboru na čelu s predsjednikom Brankom Golecom i blagajnicom Mirom Hercigonja-Szekeres, te tajnicom cijelog simpozija Višnjom Lovrek.“

Kasnije je na sljedećoj godišnjoj skupštini HDMI Branko Golec istaknuo kako je simpozij okupio 120 sudionika s 33 rada, te više postera i sažetaka, pobudio je također i veliki interes sponzora te više prezentacija informatičkih kuća, a svoj je prikaz završio ovako:

"I na kraju ocjene 1. simpozija HDMI »Medicinska informatika 93« nije na odmet apostrofirati naslov uvodnika u zborniku simpozija od predsjednika HDMI prof. dr. Gjure Deželića: »Prvi simpozij Hrvatskog društva za medicinsku informatiku – nova stepenica u razvoju hrvatske medicinske informatike«. U svakom slučaju 1. simpozij je to i bio."

Sljedećih godina HDMI je uspostavio suradnju s Udrugom zdravstva Hrvatske, te je tako već 1994. unutar njenih već tradicionalnih „Savjetovanja o informatici u zdravstvu“, koja je navedena udruga organizirala u okviru Međunarodnih sajmova "Medicina i tehnika" na Zagrebačkom velesajmu, organizirao stručni skup na temu "Sigurnost, privatnost, tajnost i zaštita podataka u zdravstvu i medicinskoj informatici", I taj je skup pobudio veliko zanimanje te okupio više od četrdeset sudionika. Iste godine na Godišnjoj skupštini HDMI održanoj u studenom predsjednik Deželić je zbog diplomatskih obveza zamolio da ga se oslobodi dužnosti predstavljanja HDMI u IMIA i EFMI, te predložio za predstavnika HDMI u tim asocijacijama Josipu Kern, a Skupština je taj prijedlog prihvatila.

Drugi Simpozij HDMI održan je u Zagrebu 19. i 20. listopada 1995. i bio je uspješan zbog porasta kvalitete radova koji su u većem broju bili objavljeni na engleskom jeziku. Osim iz Hrvatske, objavljeni su i radovi iz Austrije i Slovenije. I opet je pred simpozij izdan zbornik radova zaslugom urednice Josipe Kern, a golemi prilog uspješnosti simpozija dao je Organizacijski odbor na čelu s predsjednikom Brankom Golecom. Bilten HDMI, koji je postao još sadržajni i kvalitetniji zaslugom glavne urednice Josipe Kern, dobiva uz nju i uredništvo u sastavu: Mira Hercigonja-Szekeres, Berezina Matoković, Marija Strnad i Silvija Vuletić.

Na Godišnjoj skupštini HDMI održanoj 28. studenog 1996. dotadašnji potpredsjednik Branko Golec, koji je bio na toj dužnosti od 1991., a u odsutnosti predsjednika Deželića od polovine 1993. predano vodio HDMI i time stekao velike zasluge za njegov rad i razvoj, zamolio je da ga se više ne bira u Izvršni odbor, jer se profesionalno morao posvetiti zadacima izvan medicinske informatike. Također je tajnica Višnja Lovrek, koja je neprekidno od osnutka bila na toj dužnosti, zamolila da se zbog sve većeg opterećenja u profesionalnom radu više ne kandidira. Nakon što je na Skupštini njihovo djelovanje ocijenjen uspješnim i što su istaknute njihove zasluge za HDMI, u novom je Izvršnom odboru, uz dotadašnjeg predsjednika Đuru Deželića, za dopredsjednicu izabrana Josipa Kern, za tajnicu Mira Hercigonja-Szekeres, a za blagajnicu Inge Heim. Skupština je također zaključila da Josipa Kern i dalje bude predstavnik HDMI u IMIA i EFMI, a donijela je i odluku da se 3. simpozij HDMI "Medicinska informatika 97" održi tijekom 1997. u Splitu, te da predsjednik Programskog odbora bude Josipa Kern, a predsjednik Organizacijskog odbora bude Marijan Erceg.

Početak 1997. Bilten HDMI dobiva novog glavnog urednika Silvija Vuletića. Dotadašnja glavna urednica Josipa Kern prelazi u uredništvo u kojem su još Mira Hercigonja-Szekeres, Berezina Matoković i Marija Strnad. U uređivanju Biltena nadalje surađuju Mirjana Kujundžić kao tehnički urednik i Alma Šimunec-Jović na grafičkom oblikovanju.

Treći simpozij u Splitu, održan 23. i 24. listopada 1997., bio je uspješan osobito iz dva razloga – s jedne su strane simpoziji HDMI postali tradicionalni, a s druge strane simpozij je uključio i videokonferenciju koja je posredstvom hrvatske akademske mreže CARNet održana između Splita i Zagreba. Bio je to prvi znanstveni simpozij u Hrvatskoj s organiziranom videokonferencijom. Osim toga, međunarodno sudjelovanje obuhvatilo je medicinske informatičare iz Slovenije, Češke Republike i BiH. I prije ovog simpozija izašao je zbornik radova koji su uredili Josipa Kern, Mira Hercigonja-Szekeres i Marijan Erceg. Uz simpozij održana je i redovita Godišnja skupština na kojoj je zaključeno da se HDMI aktivira u edukaciji na području medicinske informatike za različite korisnike, da se i dalje organiziraju stručni sastanci, te da se razvija izdavačka djelatnost s time da su uz Bilten izdaju i stručne knjige i publikacije u području medicinske informatike, kao i da se HDMI uključi u rasprave u Hrvatskoj o programima u području medicinske informatike.

Četvrti simpozij HDMI, kojega su vodile Josipa Kern kao predsjednica Programskog odbora i Mira Hercigonja-Szekeres kao predsjednica Organizacijskog odbora uspješno je održan kao potpuna videokonferencija 8. studenoga 1999. u Osijeku, Rijeci, Splitu i Zagrebu, a prije simpozija izdan je Zbornik radova koji su uredile Josipa Kern i Mira Hercigonja-Szekeres.

Godine 2000. u Hannoveru je održan kongres MIE2000 (Medical Informatics Europe) u suorganizaciji s njemačkim medicinsko-informatičkim društvom (GMDS). Uz organizacijsku podršku Rolfa Engelbrechta (EFMI, GMDS) i GMDS naše je društvo motiviralo veći broj svojih članova da na kongresu sudjeluju s radovima.

Članovi HDMI-a kao sudionici kongresa MIE2000 u Hannoveru

Vrijedno je napomenuti da je na kongresu MIE2000 u Hannoveru Kristina Fišter kasnija urednica Biltena HDMI (tada još studentica šeste godine Medicinskog fakulteta) sudjelovala i u poster-sekciji kongresa pri čemu je njen poster proglašen najboljim.

Lijevo: Kristina Fišter pred svojim nagrađenim posterom na kongresu MIE2000 u Hannoveru

Kako su se u Hrvatskoj razvijale i udruge za medicinsku i biološku tehniku, to je i HDMI bio pozivan na suradnju s tim udrugama. Tako je prihvaćen poziv Hrvatskog društva za medicinsku i biološku tehniku da se 5. Simpozij HDMI "Medicinska informatika 2001" održi u okviru IX. Mediteranske konferencije medicinske i biološke tehnike i računalstva MEDICON 2001 u lipnju u Puli. Taj je simpozij, zbog bolje organizacije i animiranja sponzora, organiziran zajedno s Medicinskim fakultetom u Rijeci. Pokrenute su i mrežne stranice HDMI, a Jadranka Božikov imenovana je njihovom urednicom. Među prvim uobičajenim obavijestima na tim je stranicama objavljen i dokument „Načela i smjernice zaštite osobnih podataka“ koji je načinila posebna Radna grupa za zaštitu podataka HDMI, a objavljen je i prijevod dokumenta s preporukama IMIA o edukaciji iz zdravstvene i medicinske informatike (8).

Iste je godine na prijedlog Hrvatskog društva za medicinsku i biološku tehniku (HDMBT) HDMI prihvatilo suorganiziranje cjelodnevne radionice "*The International Standard Health Level 7 – a Pathway to Better Healthcare*" u okviru europske turneje istaknutih stručnjaka za HL7 normu iz SAD, Njemačke i Australije ("*HL7 Roadshow*"), koji je održan u Zagrebu 23. travnja 2001. Bio je to uvod u kasnije osnivanje Podružnice HL7 Hrvatska. Prijedlog za osnivanje zajednički su dali HDMI i HDMBT 14. svibnja 2001. uz potpise svojih predsjednika Đjure Deželića (HDMI) i Stanka Tonkovića (HDMBT), a Podružnica HL7 Hrvatska osnovana je 11. listopada 2001.

U jesen 2002., 25. rujna HDMI je u povodu obilježavanja 75. obljetnice Škole narodnog zdravlja "Andrija Štampar" održalo cjelodnevnu konferenciju "*e-zdravlje & e-edukacija*" kao dio konferencije CUC 2002 organizirane od strane CARNeta. Zbornik sažetaka te konferencije tiskan je u redovitom broju Biltena HDMI (9). Zatim je Podružnica HL7 Hrvatska, koja je od osnivanja privremeno djelovala kao posebno tijelo s vlastitom financijskom stavkom u okviru HDMI, prihvaćena od HL7 središnjice u SAD 17. rujna 2002. kao jedna od 20 tada međunarodno organiziranih podružnica (*HL7 International Affiliate*) i postala samostalna udruga. I konačno HDMI je bio suorganizator cjelodnevnog savjetovanja "*Procjena učinkovitosti uporabe suvremenih tehnologija u zdravstvu i zdravstvenoj zaštiti (Health Technology Assessment)*" održanog 27. studenog 2002. zajedno s Ministarstvom zdravstva RH, Europskim uredom SZO u Kopenhagenu, Školom narodnog zdravlja "Andrija Štampar" u Zagrebu, Fakultetom elektrotehnike i računarstva u Zagrebu i HDMBT.

Nastavljajući djelovanje na uvođenju komunikacijske norme HL7 u Hrvatskoj HDMI je sudjelovalo u suorganiziranju radionice "*Komunikacijska norma HL7*" održane 16. travnja 2003. u Zagrebu u organizaciji Ministarstva zdravstva RH, te još u suorganizaciji s HDMBT i Fakultetom elektrotehnike i računarstva u Zagrebu. Tom je prilikom izdana i knjižica "*HL7 – međunarodna komunikacijska norma u zdravstvu*". Tehnički urednik tog izdanja bila je Mira Hercigonja-Szekeres, uz grafičko oblikovanje korica Andreje Knapić.

Cjelodnevni modul "*HL7 – International Communication Standard in Healthcare*" održan je u Cavtatu 10. listopada 2003. uz sudjelovanje vodećih stručnjaka za HL7 iz SAD, Njemačke, Češke Republike i Hrvatske, a sažeci njihovih izlaganja tiskani su Zborniku sažetaka 6. međunarodne HIT konferencije ("*Health-Insurance-Transition*") koja je održana pod skupnim naslovom "*Biotechnology and Public Health*".

Šesti simpozij HDMI "Medicinska informatika 2003" održan je u Zagrebu 26. studenoga 2003. Prije simpozija izdan je Zbornik radova koji su uredile Josipa Kern i Mira Hercigonja-Szekeres. U okviru simpozija održana je rasprava na Okruglom stolu o statusu medicinskih informatičara i medicinske informatike kao struke u Hrvatskoj, s Josipom Kern kao moderatorom. Zaključci tog okruglog stola bili su da se definira djelatnost medicinske informatike i rada medicinskih informatičara u zdravstvenim ustanovama, da se ustanove

edukacijski programi za medicinske informatičare u obliku poslijediplomskog studija, da se ustanovi subspecijalizacija medicinske informatike iz temeljnih zdravstvenih specijalizacija, te da se medicinska informatika kao profesija uvrsti u zakonske propise o zdravstvenoj zaštiti.

Krajem 2003. na molbu urednika Biltena Silvija Vuletića da ga se razriješi te dužnosti i njegova prijedloga za novu urednicu Biltena izabrana je Kristina Fišter, a tehničkim urednikom imenovan je Ozren Polašek. Zabilježen je uspješan rad radnih grupa za normizaciju (voditelj Marija Strnad) i HL7 (voditelj Đuro Deželić), što je vezano uz činjenicu da su one vezane uz tijela koja djeluju samostalno: uz Tehnički odbor za medicinsku informatiku 215 pri Državnom zavodu za normizaciju i mjeriteljstvo (kasnije Hrvatski zavod za norme (HZN) koji je osnovala Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004. godine) kojeg vodi Josipa Kern, te uz Podružnicu HL7 Hrvatska kojoj je predsjednik Đuro Deželić. Iste je godine na mrežnim stranicama HDMI objavljen prevedeni dokument IMIA pod naslovom „Etički kodeks medicinskih i zdravstvenih informatičara – profesionalaca u medicinskoj i zdravstvenoj informatici“, a prevele su ga Inge Heim i Josipa Kern.

Godine 2004. održane su tri veće manifestacije. (1) Radionica "Norma HL7 - Osnove i primjena u hrvatskom zdravstvu" koju je 29. siječnja 2004. organizirala u toj godini osamostaljena Podružnica HL7 Hrvatska, a HDMI je bilo suorganizator zajedno s HDMBT i Fakultetom elektrotehnike i računarstva u Zagrebu. (2) HDMI je 21. svibnja 2004. organiziralo značajan Okrugli stol "Informacijski sustavi i mreže u zdravstvu RH – stanje i perspektive njihova razvoja u europskom kontekstu" u suorganizaciji sa Zagrebačkim velesajmom u okviru 32. međunarodnog sajma "Medicina i tehnika 2004", a pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi RH te Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH; moderator okruglog stola bio je predsjednik HDMI Đuro Deželić, a HDMI je pripremio poseban CD sa svim prezentacijama održanim na tom okruglom stolu; Treća je manifestacija bila ponovno radionica "Norma HL7 u hrvatskom zdravstvu" koju je 2. prosinca 2004. organizirala Podružnica HL7 Hrvatska u suorganizaciji s HDMI i HDMBT i Medicinskim fakultetom u Zagrebu, te Fakultetom elektrotehnike i računarstva u Zagrebu kao pokroviteljem. Za sve radionice HL7 sudionicima su bila dostupna izlaganja predavača koja je pripremila tajnica HDMI i Podružnice HL7 Mira Hercigonja-Szekeres.

U izdavačkoj djelatnosti ostvarena je suradnja s časopisima "Medix", tako da je član Izvršnog odbora Mladen Petrovečki bio gost urednik sveska s temom "Informacijski sustavi u zdravstvu" (God. X., broj 54/55, listopad 2004.), te s "Acta Medica Croatica" u kojem su Josipa Kern i Marija Strnad započele s uređivanjem posebnog broja posvećenog medicinskoj informatici koji je objavljen u 2005.

Godišnja skupština HDMI-a održana je 16. prosinca 2004. Na dnevnom redu bilo je biranje novog Izvršnog odbora, a predsjednik HDMI Đuro Deželić, koji je na toj dužnosti bio od utemeljenja društva, zamolio je da ga se više ne kandidira. Prihvaćajući njegovu molbu, i na njegov prijedlog koji je jednoglasno podržao Izvršni odbor, za novog predsjednika HDMI izabrana je dosadašnja dopredsjednica i predstavnica HDMI-a u IMIA i EFMI Josipa Kern. Predsjednik Deželić obrazložio je svoj prijedlog za novu predsjednicu time što je istaknuo njen veliki doprinos u razvoju HDMI-a od samih njegovih početaka, isprva kao blagajnice, zatim kao glavne urednice Biltena, od 1994. predstavnice HDMI-a u IMIA i EFMI, te napokon dopredsjednice HDMI-a, a posebno joj je zahvalio što ga je kao dopredsjednica niz godina pouzdano zamjenjivala u vrijeme njegove službene nenazočnosti u dnevnim aktivnostima Društva. Predložio je također da se novi Izvršni odbor konstituiraju tako da dužnost dopredsjednika preuzme Mladen Petrovečki, kao nosilac razvoja medicinske informatike u važnom medicinskom središtu Rijeka i razvoja bolničkih informacijskih sustava u nas, da tajnica Mira Hercigonja-Szekeres i blagajnica Inge Heim nastave sa svojom uspješnom djelatnosti na dobrobit HDMI-a, a da na ispražnjeno mjesto uđe Vesna Šrenger.

Predstavljanje HDMI-a u IMIA i EFMI nastavlja i dalje nova predsjednica Josipa Kern. Na prijedlog nove predsjednice Josipe Kern, a temeljem zaključka Izvršnog odbora, dosadašnji predsjednik Đuro Deželić izabran je za počasnog predsjednika HDMI. Skupština je, nadalje, zaključila da se organizira 7. simpozij HDMI "Medicinska informatika 2005" u Rijeci s vodećim temama: "Edukacija i status medicinskih informatičara", te "Informatizacija zdravstva". Prihvaćeno je da se HDMI kandidira za *EFMI Special Topic Conference 2007*, moguće na Brijunima. Prihvaćeno je također da HDMI bude organizator stručnog skupa na 33. međunarodnom sajmu "Medicina i tehnika" u suradnji sa Zagrebačkim velesajmom u svibnju 2005. s potencijalnom temom "Informatizacija primarne zdravstvene zaštite". Zaključeno je nadalje da će se pojačati aktivnost na području edukacije iz medicinske informatike u Hrvatskoj tako da se osnuje odgovarajuća radna grupa HDMI, a predložit će se Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi uvođenje specijalizacije iz medicinske informatike.

Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku od 2005. do 2009.

U godini 2005. intenzivno se radilo na razvoju medicinske informatike kao struke i statusa medicinskih informatičara u Hrvatskoj (gdje je mjesto medicinskih informatičara u sustavu zdravstvene zaštite, kakav im je status i kakav bi trebao biti). U skladu s tim načinjen je Prijedlog subspecijalizacije Medicinska informatika kao uže specijalnosti temeljne specijalizacije Javnog zdravstva (10).

Aktivnost HDMI-a ogleda se i u organizaciji stručnih skupova u suorganizaciji sa srodnim društvima i organizacijama (Hrvatsko društvo za medicinu rada HLZ, Nacionalno vijeće za zaštitu na radu Vlade RH, Hrvatsko društvo za poboljšanje kvalitete zdravstvene zaštite, Hrvatski liječnički zbor, Hrvatska liječnička komora) posvećenih informatizaciji hrvatskog zdravstva. Stručni sastanci su organizirani u obliku okruglog stola, razgovora o zadanoj temi i u obliku tribine. To su:

- Informacijski sustav izvanbolničke zdravstvene zaštite u funkciji gospodarstva (okrugli stol);
- Ususret Europi (stručni sastanak);
- Informatizacija zdravstva – nikad ispričana priča (tribina).

Radi bolje komunikacije među članovima HDMI-a uspostavljena je lista hdmi@snz.hr (danas hdmi-lista@hdmi.hr). Iste godine (2005.) nakon što je 2004. ustanovljen Hrvatski zavod za norme (HZN) HDMI se učlanjuje i delegira svoje članove u TO215 (Tehnički odbor za normizaciju u medicinskoj informatici).

Iste godine Izvršni odbor predlaže da HDMI ponudi EFMI-u organizaciju STC2007 (Special Topic Conference) u Hrvatskoj. Nakon posjeta Johna Brydena, izaslanika EFMI-a Zagrebu odlučeno je da HDMI samostalno organizira EFMI STC2007 u Hrvatskoj.

U godini 2006. radilo se na organizaciji EFMI STC2007. Odlučeno je da se konferencija odvija pod motom „Medicinska informatika u proširenoj Europi“ (*Medical Informatics in Enlarged Europe*) i da se održi na Brijunima. Kao pozvani predavači izabrani su Francis Roger France (Louvain, Belgija) i Diana Šimić (E-Hrvatska). U Programski odbor imenovani su John Bryden kao predsjednik, te Đuro Deželić, Josipa Kern, Christine Mazzoleni, Andrej Orel, Mladen Petrovečki, Assa Reichart kao članovi.

Predstavljanje organizacije EFMI STC2007 na sastanku EFMI Councila u Temišvaru (M. Hercigonja-Szekeres, J. Kern)

Kako je te godine trebalo održati i nacionalni redoviti simpozij Medicinska informatika 2007 u organizaciji HDMI-a, J. Kern (predsjednica) i M. Hercigonja-Szekeres (tajnica) predlažu da se i taj 8. simpozij održi na Brijunima što je i prihvaćeno (J. Kern predložena je za predsjednicu Programskog odbora, M. Hercigonja-Szekeres za predsjednicu Organizacijskog odbora).

Na Godišnjoj skupštini 2006. u okviru plana aktivnosti HDMI predloženo je da se Bilten objavljuje i u *e*-formatu (Đ. Deželić), dok je M. Končar izvijestio o skupu EuroRec-a u Ženevi gdje je prikazan projekt o evaluaciji softvera za zdravstvo što se pokazalo kao poticaj za sudjelovanje HDMI-a u projektu certificiranja programskih rješenja i, kasnije, 2013. godine za osnivanje udruge Prorec Hrvatska s Vesnom Ilakovac kao predsjednicom.

Ključni događaj za HDMI u godini 2007. bila je organizacija konferencije EFMI STC2007 „Medicinska informatika u proširenoj Europi“ koja se održala na Brijunima u razdoblju 30. svibnja do 1. lipnja. Bio je to prvi međunarodni medicinsko-informatički skup u organizaciji Hrvatskog društva za medicinsku informatiku u Hrvatskoj. Detaljnije izvješće o konferenciji opisano je u Biltenu HDMI (11). Ovdje dajemo tek nekoliko slika s konferencije.

Otvaranje konferencije STC2007 *Medicinska informatika u proširenoj Europi* (30. svibnja 2007.) - slijeva nadesno: Josipa Kern (HDMI, predsjednica), George Mihalas (EFMI, predsjednik), John Bryden (predsjednik Programskog odbora STC2007)

Pozvani predavači: Francis Roger France (Belgija) i Diana Šimić.(Hrvatska)

Sudionici konferencije - u prvom redu (slijeva nadesno): I. Heim, B. Bergman Marković, M. Katić, B. Richter, Đ. Deželić; u drugom redu (lijevo): M. Strnad

Sudionici konferencije - u drugom redu (slijeva nadesno): M. Petrovečki, Ž. Majdančić

Sudionici konferencije - u prvom redu (slijeva nadesno): M. Hercigonja-Szekeres, D. Fanton

Sudionici konferencije - u prvom redu (zdesna nalijevo): M. Končar, D. Gvozdanić

Iste je godine održan i redovni simpozij Hrvatskog društva za medicinsku informatiku Medicinska informatika 2007., a radovi su objavljeni u obliku zbornika u službenom časopisu HDMI-a Medicinska informatika (ISSN 1330-1799).

Godine 2007. Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku postalo je članom Europske asocijacije HITM (*European Association of Healthcare IT Managers*). Time su svi članovi HDMI-a (nakon što je HDMI poslao HITM-u popis svojih članova) dobili pravo na besplatni pristup časopisu *Healthcare IT Management Journal*.

U godini 2008. organizirano je nekoliko stručnih skupova: Virtualna ordinacija obiteljske medicine (G. Lazić), predstavljanje softvera za polikliniku (tvrtka Mag), predavanje o stavovima zdravstvenih djelatnika prema postupku informatizacije bolničkih ustanova (G. Brumini). S obzirom na činjenicu da je tvrtka Mag ponudila Društvu da evaluira njihovu aplikaciju dogovoreno je da se formira radna grupa za evaluaciju u koju ulaze svi članovi Izvršnog odbora i Marijan Erceg preko kojega je ponuda stigla. S tim u vezi J. Kern je kontaktirala direktora EuroRec-a (Jos Devlies) koji je ponudio Društvu kao partneru sudjelovanje u projektu o unapređenju elektroničkog zdravstvenog zapisa koji je prijavljen Europskoj komisiji. Projekt EuroRec-a pod nazivom „Thematic Network“ formira konzorcij koji čine predstavnici 20 zemalja. Sa strane HDMI-a imenovani su članovi za suradnju (M. Petrovečki, G. Galijašević). To je ujedno bio i prvi međunarodni projekt Hrvatskog društva za medicinsku informatiku u kojem je kasnije vodstvo preuzela Vesna Ilakovac.

O elektroničkom zdravstvenom zapisu bilo je riječi i na radionici „Integration of Electronic Health Records National / International and Technical Aspects“ koja je održana u Beogradu 24.-25. srpnja 2008. godine u organizaciji Ministarstva zdravlja Srbije. Na radionici koju je moderirala Lacramioara Stoicu-Tivadar, EFMI WG HIID, u ime HDMI sudjelovala je J. Kern. Tema radionice pokrivala je kooperaciju (nacionalno i međunarodno) uz razmjenu iskustava, očekivanja zdravstvenih profesionalaca od elektroničkog zdravstvenog zapisa, te interoperabilnost i sigurnost.

Godišnja skupština Hrvatskog društva za medicinsku informatiku održala se u Zagrebu 2. prosinca 2008. godine. Skupština je bila izborna. Za novog predsjednika predložen je i izabran Mladen Petrovečki, a za dopredsjednicu Vesna Ilakovac. Gordana Brumini je imenovana novom glavnom urednicom Biltena Hrvatskog društva za medicinsku informatiku.

Zbog nemogućnosti obnašanja dužnosti novoizabranog predsjednika, na Izvanrednoj skupštini HDMI-a u travnju 2009. za predsjednicu HDMI-a izabrana je Vesna Ilakovac, a na ispražnjeno mjesto u Izvršnom odboru izabran je Dražen Pomper. Izvršni se odbor rekonstituirao tako da je dužnost dopredsjednika preuzeo Marijan Erceg, a blagajnice Mira Hercigonja-Szekeres. Dužnost tajnika i dalje ima Željko Majdančić. Bez obzira na promjene, novi se Izvršni odbor od početka svojega rada posvetio pripremama organiziranja 9. simpozija HDMI-a „Medicinska informatika 2009“ u Osijeku (predsjednik Programskog odbora: Mladen Petrovečki, predsjednica Organizacijskog odbora: Vesna Ilakovac).

Simpozij u Osijeku obilježila su dva posebna događaja. Prvi je obilježavanje 20 godina postojanja i neprekidnog rada HDMI-a kojom prigodom je počasni predsjednik HDMI-a Đuro Deželić održao predavanje o radu društva u tom razdoblju. Utemeljitelju, prvom predsjedniku i počasnom predsjedniku Hrvatskog društva za medicinsku informatiku Đuri Deželiću za doprinos od iznimnog značenja za utemeljenje Hrvatskog društva za medicinsku informatiku te za dugogodišnji rad i djelovanje na razvoju, promidžbi i ugledu Hrvatskog društva za medicinsku informatiku uručeno je posebno priznanje, a za dugogodišnji rad i djelovanje na razvoju, promidžbi i ugledu Hrvatskog društva za medicinsku informatiku priznanja su uručena Josipi Kern i Miri Hercigonja-Szekeres.

Simpozij MI2009 u Osijeku - dodjela posebnog priznanja prvom predsjedniku i počasnom predsjedniku Đuri Deželiću (Đuro Deželić, Vesna Ilakovac)

Drugi događaj koji je obilježio simpozij u Osijeku bio je predavljanje knjige "Medicinska informatika" (urednici: J. Kern i M. Petrovečki) u kojoj su svoje priloge dala 42 autora (13). Ovo je bila velika inovacija u hrvatskom medicinsko-informatičkom izdavaštvu, jer je to djelo poslužilo (a i danas još služi) kako u obrazovne, tako i u znanstvene i stručne svrhe.

Simpozij MI2009 u Osijeku - predavljanje knjige "Medicinska informatika"

Među autorima je 17 sveučilišnih nastavnika (8 profesora, 1 predavač i 6 asistenata iz sva tri hrvatska medicinska fakulteta, te 2 profesora iz drugih visokoškolskih institucija), kao i 25 znanstvenika i stručnjaka iz zdravstvenih ustanova i tvrtki koje su angažirane na medicinsko-informatičkim projektima.

Djelo je bilo službeno prepoznato kao sveučilišni udžbenik u svim medicinskim školama u Hrvatskoj, a budući da je imalo i karakteristike priručnika za medicinsku informatiku, pokazalo se prikladnim za korištenje od strane liječnika i zdravstvenih djelatnika zainteresiranih za medicinsko-informatičku problematiku.

U godini 2009. HDMI je bio suorganizator 31. međunarodne konferencije „*Information Technology Interfaces ITI 2009*” (Cavtat, 22.-25. lipnja 2009) s obzirom da je posebna tema bila vezana uz primjenu informacijskih tehnologija u medicini i zdravstvu (*Medical Informatics*), U Organizacijskom odboru konferencije sa strane HDMI-a za taj je dio (izbor pozvanog predavanja, organizacija sekcije o medicinskoj informatici, radionica) bila zadužena J. Kern (12).

U srpnju 2009. okončana je procedura potpisivanja ugovora s Europskim institutom za zdravstvene zapise (EuroRec) čime je HDMI postao službeni partner na projektu EHR-Q-TN: „Thematic Network on Quality Labelling And Certification of EHR“.

Na 22. međunarodnom kongresu MIE2009 u Sarajevu (30. kolovoza do 2. rujna 2009.) organizatori su pozvali Đuru Deželića, kao nekadašnjeg višegodišnjeg člana Savjeta EFMI-a i sudionika na većem broju kongresa MIE, počevši od prvoga održanog 1978. u Cambridge u Velikoj Britaniji (više o tome u [14]), da održi jedno od glavnih predavanja. Prije početka tog predavanja domaćin MIE2009 Izet Mašić, predsjednik Društva za medicinsku informatiku Bosne i Hercegovine, predstavio je Deželića kao „pionira medicinske informatike u bivšoj Jugoslaviji“ (15), a on je započevši svoje predavanje rečenicom da su „MIE kongresi tradicionalna mjesta okupljanja europskih medicinskih informatičara“, završio govor porukom: „Neka MIE 2009 u Sarajevu bude stvarni doprinos medicinske informatike ujedinjenoj i zdravoj Europi!“ (16).

Sa otvaranja kongresa MIE2009 u gledalištu Narodnog pozorišta Sarajevo: u prvom redu (zdesna nalijevo: I. Mašić, Đ. Deželić)

Nakon otvaranja Đuro Deželić drži prvo glavno predavanje s naslovom „*After Three Decades of Medical Informatics Europe Congresses*”

U rujnu 2009. godine prof. Katsuhiko Takabayashi iz Chiba University Hospital (Japan) održao je stručno predavanje o medicinskoinformatičkim iskustvima iz Japana.

Profesor Takabayashi (prvi slijeva) u društvu s J. Kern, S. Vuletić, Z. Sonicki

Drugi stručni sastanak u 2009. godini održan je u formi okruglog stola s temom "Hrvatsko zdravstvo na putu prema EU - stanje i smjer razvoja informatizacije zdravstva".

Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku od 2010. do 2016.

U siječnju 2010. godine Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku organizira svoju prvu radionicu u sklopu FP7 CIP projekta Europske komisije EHR-QTN: *Thematic Network on Quality and Certification of EHR systems* s temom "Normizacija i certifikacija rješenja u medicinskoj informatici – usklađivanje s europskim trendovima". Uz predavače iz Hrvatske (Vesna Ilakovac, Josipa Kern, Ranko Stevanović) u radionici je sudjelovao i Leo Ciglenečki, predsjednik ProRec Slovenija.

U rujnu 2010. godine Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku, u suradnji s udrugom HL7 Hrvatska i Slovenskim društvom za medicinsku informatiku (SDMI), sudjeluje u organizaciji dvodnevne međunarodne radionice "Interoperability and Standards in Healthcare – European Perspective" (ISHEP2010) koja se održala u Zagrebu. U Organizacijskom odboru sudjelovali su članovi svih uključenih udruga: predsjednica Mira Hercigonja-Szekeres (HDMI, HL7); Marijan Erceg i Vesna Ilakovac (HDMI); Davor Fanton, Miroslav Končar i Stanko Tonković (HDMI, HL7), te Andrej Orel (SDMI). Skup je otvorio Izet Aganović u svojstvu predstavnika Ureda predsjednika Republike Hrvatske. ISHEP2010 okupio je renomirane hrvatske i inozemne predavače: Benoît Abeloos (Research Program Officer, ICT for Health Unit, DG Information Society and Media, European Commission), Fredrik Lindén (SKL/SALAR, epSOS Project Coordinator), Smiljana Vončina Slavec (Ministarstvo zdravstva Republike Slovenije), Ranko Stevanović (Hrvatski zavod za javno zdravstvo), Stanko Tonković (predsjednik HL7 Hrvatska), Catherine Chronaki (International Council co-Chair, Affiliate Director, HL7 International Board of Directors), Jos Devlies (EUROREC), Rolf Engelbrecht (ProRec Njemačka), Rene Spronk (HL7 CDA, Ringholm Principal Consultant), Charles Parisot (IHE Europe), Leo Ciglenečki (PROREC Slovenija).

Tijekom dva dana skupa održane su tri radionice: HL7 CDA (voditelj: Rene Spronk), IHE Interoperability Profiles (voditelj: Charles Parisot), EHR-Q-TN (voditelji: Jos Devlies, Leo Ciglenečki, Vesna Ilakovac). U sklopu ISHEP2010 održan je i okrugli stol s temom "Perspectives of eHealth in South-East Europe" kojega su moderirali Smiljana Slavec Vončina i Miroslav Končar, a u kojem su sudjelovali Ivan Eržen (državni tajnik u Ministarstvu zdravstva Republike Slovenije), Goran Čerkez (državni tajnik u Ministarstvu zdravstva FBiH) i Matic Meglič (savjetnik ravnatelja Instituta javnog zdravstva Republike Slovenije).

Nešto kasnije u istom mjesecu HDMI je sudjelovao u organizaciji još jednog međunarodnog skupa koji se održao u Splitu. Glavni organizator trodnevne 6. međunarodne konferencije *Euro-Mediterranean Medical Informatics and Telemedicine* bila je udruga EMMIT, a uz HDMI u organizaciji je sudjelovalo i Sveučilište u Splitu te ITIM (Italian Association of Telemedicine and Medical Informatics). Znanstveni dio konferencije obuhvatio je 37 radova autora iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Egipta, Francuske, Hrvatske, Italije, Libanona, Nizozemske i Sjedinjenih Američkih Država, a sažetci izlaganja objavljeni su u zborniku sažetaka (urednici: Francesco Sicurello, Zoran Đogaš, Vesna Ilakovac). U sklopu konferencije održana su i četiri tutorijala: „Ontologies in Bio-Medicine”, „Web 2.0 and social health networks”, „Informatics in Neurosciences and Neuroinformatics”, i „Virtual Reality in Medicine and Surgery”.

Od iznimne važnosti za rad HDMI-a i (kako se kasnije pokazalo) razvoj informatizacije zdravstva u Hrvatskoj bila je tribina "E-zdravlje u Hrvatskoj - danas i sutra" koju je organizirao Odbor za e-zdravlje Kolegija javnog zdravstva Akademije medicinskih znanosti Hrvatske u travnju 2011. godine. Nakon višemjesečnog rada, na tribini je predstavljena „Deklaracija o e-zdravlju“ u čijoj su izradi sudjelovali članovi Odbora za e-zdravlje kojemu je predsjednica Josipa Kern, a većina članova Odbora su ujedno i članovi HDMI-a (članovi HDMI-a u Odboru za e-zdravlje Akademije medicinskih znanosti Hrvatske: Đ. Deželić, M. Erceg, K. Fišter, I. Heim, V. Ilakovac, J. Kern, M. Mađarić, I. Pristaš, B. Trnka, S. Vuletić).

Značaj Deklaracije osobito se istaknuo u godinama koje su uslijedile njezinom objavljivanju uključivanjem točaka Deklaracije u strateške dokumente razvoja zdravstva i informatizacije zdravstva u Republici Hrvatskoj.

AKADEMIJA MEDICINSKIH ZNANOSTI HRVATSKE
KOLEGIJ JAVNOG ZDRAVSTVA, ODBOR ZA E-ZDRAVLJE

poziva Vas na

TRIBINU

E-ZDRAVLJE U HRVATSKOJ - DANAS I SUTRA

PREDAVAČI:

prof. dr. sc. J. Kern

prof. dr. sc. B. Bergman Marković

dr. sc. M. Mađarić, dipl. inž. elektrotehnike

mr. sc. P. Pale, dipl. inž. elektrotehnike

Pozivnica na tribinu na kojoj je
predstavljena Deklaracija o e-zdravlju

U SRIJEDU, 16. OŽUJKA 2011. GODINE U 17 SATI

**Hrvatski liječnički zbor, Velika dvorana,
Šubićeva 9, Zagreb**

Predsjednica Odbora
prof. dr. sc. Josipa Kern, v.r.

Predsjednik Kolegija
prof. dr. sc. Luka Kovačić, v.r.

U listopadu 2011. godine održao se jubilarni 10. simpozij HDMI MI2011 u Varaždinu (predsjednica Programskog odbora: Vesna Ilakovac, predsjednik Organizacijskog odbora: Dražen Pomper) .

S otvorenja simpozija (D. Pomper, predsjednik Organizacijskog odbora)

Uvodno predavanje: Vesna Ilakovac, predsjednica HDMI-a

U uvodnom predavanju predsjednica HDMI-a V. Ilakovac istaknula je da je u tih 10 simpozija objavljeno više od 1400 stranica radova autora iz Hrvatske i 15 zemalja svijeta, da je najveći broj radova objavila Josipa Kern te da je Mira Hercigonja-Szekeres sudjelovala u organizaciji svih 10 simpozija.

Sudionici simpozija Medicinska informatika 2011 u Varaždinu

U pozivnom predavanju koje je održala Josipa Kern, predsjednica Odbora za e-zdravlje, promovirana je Deklaracija o e-zdravlju, a kolege iz Mađarske (Ferenc Bari, Erzsebet Forczek i Zoltan Hantos) u drugom pozivnom predavanju osvrnuli su se na probleme i moguća rješenja u poučavanju biomedicinske informatike. U sklopu simpozija organiziran je i okrugli stol s temom "Utjecaj informacijskih i komunikacijskih tehnologija na poboljšanje kvalitete zdravstvene zaštite u lokalnoj zajednici".

O Deklaraciji – pitanja i odgovori (J. Kern, M. Mađarić)

Izvan službenih događanja simpozija u Varaždinu na neobaveznom druženju pokrenuta je inicijativa prijave projekta "MEDINFO - Razvoj kurikuluma za interdisciplinarni poslijediplomski specijalistički studij medicinske informatike". Uz veliko zalaganje Diane Šimić, koja je kasnije bila i voditeljica projekta, projekt je dobio potporu Europske unije u sklopu IPA IV - *Human Resources Development* kroz poziv "Further development and implementation of the Croatian Qualifications Framework" i službeno je započeo u kolovozu 2013. Projekt je koordinirao Fakultet organizacije i informatike u Varaždinu, projektni partner bila je Škola narodnog zdravlja "Andrija Štampar" Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a HDMI je bio suradna udruga na projektu (s obzirom na to da su projektni partneri mogle biti samo ustanove iz sustava obrazovanja).

Simpozij MI2011 u Varaždinu - prvi razgovori o projektu MEDINFO (slijeva nadesno: N. Vrčec, Lj. Luić, V. Ilakovac, J. Kern, M. Hercigonja-Szekeres, Đ. Deželić, J. Božikov, V. Strahonja, D. Šimić)

Uz simpozij u Varaždinu održana je i druga dvodnevna radionica ISHEP2011. Uvodno izlaganje održao je Dražen Jurković, državni tajnik Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, a uz tri radionice („HL7 and ePrescribing“, voditelj Miroslav Končar, „Integrated Public Health Information Systems“, voditelj Ivan Pristaš, „EHR Quality Labeling and Certification“, voditelji Leo Ciglencečki i Vesna Ilakovac) održan je i okrugli stol s temom "IT Solutions in Hospitals – Interoperability within and beyond".

U 2011. HDMI je aktivno sudjelovao i u Tjednu preventive koji se održao u Zagrebu, a u čijoj su organizaciji, osim HDMI-a, sudjelovali i Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Škola narodnog zdravlja "Andrija Štampar", Hrvatsko društvo za javno zdravstvo Hrvatskog liječničkog zbora (HLZ), Sekcija za kronične nezarazne bolesti Hrvatskog epidemiološkog društva HLZ-a i Hrvatsko društvo za školsku i sveučilišnu medicinu HLZ-a. U sklopu glavne teme "Upravljanje preventivnim aktivnostima" (UPA), održane su tematske radionice:

- determinante zdravlja u UPA sustavu,
- uloga UPA sustava u evaluaciji,
- zakonodavni okvir UPA sustava,

- organizacijski aspekti sustava UPA i definicija aktivnosti,
- financijski aspekti UPA sustava, i
- IKT u razvoju UPA sustava.

Tijekom 2012. godine HDMI je učvrstio suradnju s Ministarstvom zdravlja i Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje. Više članova HDMI-a imenovano je u dva povjerenstva važna za razvoj informatizacije zdravstva u Hrvatskoj, Povjerenstvo za izradu strategije informatizacije zdravstva i Povjerenstvo za EZZ.

Godišnja skupština HDMI u 2013. godini ponovno je bila izborna. Održala se 13. rujna u Zagrebu i na prijedlog počasnog predsjednika Đure Deželića sva su tijela nastavila s radom u istom sastavu, s iznimkom Lidije Bilić-Zulle koja je, na vlastitu zamolbu, razriješana članstva u Izvršnom odboru i na čije je mjesto izabran Zdenko Sonicki.

Simpozij Hrvatskog društva za medicinsku informatiku MI2013 održan je u Dubrovniku od 7. do 9. studenog s glavnom temom " EZZ – sadašnjost i budućnost". To je bio treći u nizu "jubilarnih" simpozija na kojem je obilježeno 20 godina od 1. simpozija HDMI-a (na prethodna dva simpozija također su obilježene značajne obljetnice u radu HDMI-a: 2009. u Osijeku - 20. obljetnica osnutka HDMI-a, 2011. u Varaždinu - 10. simpozij). Simpozij je obilježilo više posebnih događanja. Prvi je međunarodna radionica "e-sestrinski zapis i e-zdravstveni zapis" u zajedničkoj organizaciji HDMI, EFMI WG Nursie i visokih učilišta na kojima su organizirani stručni i sveučilišni studiji sestinstva. Među predavačima na radionici bio je i Patrick Weber, tadašnji predsjednik EFMI-a. Zatim su projekt MEDINFO 2012 – poslijediplomski stručni studij medicinske informatike predstavile voditeljica projekta Diana Šimić i čelnica suradne ustanove Jadranka Božikov.

Novu EFMI radnu grupu "Information and Decision Support in Biomedicine and Health Care" (IDeS), prvu radnu grupu u EFMI koju vode hrvatski predstavnici, predstavili su njezini voditelji Zdenko Sonicki i Kristina Fišter.

Simpozij MI2013 u Dubrovniku - predavljanje nove EFMI radne grupe "Information and Decision Support in Biomedicine and Health Care" (zdesna nalijevo: Z. Sonicki, K. Fišter, J. Kern, S. Vuletić)

U opisu ciljeva IDeS-a navode se planirane aktivnosti (analiza trenutno dostupnih sustava za potporu odlučivanju u biomedicini i zdravstvu, posebno u europskom okruženju; klasifikacija

postojećih sustava potpore odlučivanju; definicija preporuka postavljenih za uspješnu procjenu i provedbu sustava za potporu odlukama) i obrazlaže razloge njezina osnivanja:

„Složenost postupaka odlučivanja u medicini i zdravstvu potakla je razvoj različitih sustava potpore odlučivanju (različite aplikacije, smjernice, podsjetnici) kako bi se olakšao posao onima koji odlučuju. Kvaliteta i sveobuhvatnost postojećih činjenica i znanja koji se koriste u takvim sustavima utječu na donošenje odluka i neizravno utječu na ponašanje donositelja odluka. Stoga takve sustave potpore odlučivanju treba analizirati, sistematizirati i potvrditi prije nego što se prihvati za rutinsku uporabu zbog utjecaja na odluke i donositelje odluka.“

Strategiju e-zdravlja u Republici Hrvatskoj (Strateški plan razvoja eZdravlja u Republici Hrvatskoj – SPeZ, MZ, 2014;) predstavila je Tatjana Prenda Trupec, zamjenica ravnateljica Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Simpoziju je prethodila treća međunarodna radionica ISHEP 2013 u sklopu koje je održana osnivačka skupština Hrvatske udruge za elektronički zdravstveni zapis ProRec.HR. Osnivačku skupštinu pozdravio je i Dipak Kalra, predsjednik EuroRec instituta.

Simpozij MI2013 u Dubrovniku - Osnivačka skupština ProRec.HR (Dipak Kalra, predsjednik EuroRec instituta)

Nakon nekoliko godina mirovanja, u 2014. godini nastavljeno je izlaženje Biltena HDMI zahvaljujući novoj glavnoj urednici Josipi Kern. Njezinom zaslugom objavljen je i tematski broj časopisa Acta Medica Croatica (časopis Akademije medicinskih znanosti Hrvatske) u potpunosti posvećen informacijskim tehnologijama u sestrinstvu (Acta medica Croatica, Vol. 68 No. 1, 2014.).

Na stručnom sastanku u obliku okruglog stola u studenom 2014. godine u Zagrebu Diana Šimić i Jadranka Božikov predstavile su standard kvalifikacije *Sveučilišni specijalist medicinske informatike* kao jedan od rezultata projekta MEDINFO 2012.

Sljedeću godinu ponovno je obilježio simpozij HDMI MI2015. Ovaj se puta simpozij održao u Tuheljskim Toplicama. Radovi i sažeci radova više od 80 autora objavljeni su u zborniku (urednice: V. Ilakovac i M. Hercigonja-Szekeres), koji je nakon simpozija postao dostupan i u elektroničkom obliku na mrežnim stranicama društva (www.hdmi.hr). Posebno događanje na simpoziju u Tuheljskim Toplicama bilo je održavanje sastanka Izvršnog odbora EFMI-a, za što je najviše zaslužna Mira Hercigonja-Szekeres koja je, uz funkciju predstavnika HDMI u EFMI i IMIA, bila i članica Izvršnog odbora EFMI. Članovi ovog visokog izvršnog tijela EFMI-a su podržali i aktivno sudjelovali u radu simpozija kroz kratko obraćanje predsjednice EFMI-a Anne Moen i predavanje potpredsjednice EFMI-a Lăcrămioare Stoicu-Tivadar s temom "PhD medical students' perception of e-Health in current practice". Paralelno sa simpozijem, održala se i dvodnevna međunarodna radionica ISHEP2015 s tradicionalno renomiranim predavačima iz Hrvatske i svijeta.

Positivan odjek i utjecaj koji je postigla Deklaracija o e-zdravlju potakla je članove Odbora za e-zdravlje da sačine sličan dokument koji se odnosi na elektronički zdravstveni zapis, osnovu svakog informacijskog sustava. U 2016. godini, na inicijativu predsjednice Josipe Kern, članovi Odbora za e-zdravlje započeli su rad na izradi smjernica za unapređenje elektroničkog zdravstvenog zapisa. U smjernicama je opisan pravac djelovanja u izgradnji sustava elektroničkih zdravstvenih zapisa koji će zadovoljiti potrebe svih dionika zdravstvene zaštite, podržati zdravstveno-profesionalni rad i omogućiti kontinuirano unaprjeđivanje kvalitete na svim razinama i u svim segmentima zdravstvene zaštite te na taj način doprinijeti očuvanju i poboljšanju zdravlja svih korisnika zdravstvene zaštite. Smjernice su objavljene u časopisu Acta Medica Croatica (AMC) u rujnu 2017. godine i, s obzirom da je AMC uvršten među časopise elektroničkog Portala znanstvenih časopisa Republike Hrvatske (HRČAK), dostupne su široj javnosti.

Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku od 2017. do 2019.

Godišnja skupština Hrvatskog društva za medicinsku informatiku održala se u Zagrebu 13. rujna 2017. godine. Skupština je bila izborna. Za novog predsjednika predložen je i izabran Marijan Erceg, a za dopredsjednika Zdenko Sonicki. Tajnik društva postao je Davor Fanton, a ulogu blagajnice društva nastavila je obavljati Mira Hercigonja-Szekeres.

Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku (HDMI) svoj je 13. simpozij Medicinska informatika 2017 organiziralo u Čakovcu. Simpozij je održan 9. i 10. studenoga 2017. godine pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske, Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske i Međimurske županije. Kao uvod u okrugli stol s temom "Sigurnost, zaštita i vlasništvo podataka u zdravstvu", Miroslav Mađarić održao je poticajno pozivno predavanje "Informatička sigurnost u zdravstvu: Stanje, zadaće i regulativa (norme i propisi)" u kojemu je dao pregled stanja informatičke sigurnosti u zdravstvu te se posebno osvrnuo na stručne podloge, norme i propise iz tog područja. Sudionici okruglog stola posebno su se osvrnuli na primjenu Uredbe o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka (Uredba EU 2016/679 od travnja 2016.), a koju zemlje članice počinju primjenjivati od 25. svibnja 2018. godine. Istaknuta je potreba usklađivanja provedbenog zakonodavnog okvira Republike Hrvatske s općom uredbom te praksom koju provodi javni sektor u području bolničke skrbi, javnog zdravstva i znanstvenih istraživanja.

Sudionici 13. simpozija Hrvatskog društva za medicinsku informatiku MI2017 u Čakovcu

Sudionici okruglog stola "*Sigurnost, zaštita i vlasništvo podataka u zdravstvu*" održanog u sklopu MI2017

Ključni događaj za HDMI u godini 2018. bila je organizacija konferencije EFMI STC2018 „Sustavi za potporu odlučivanju i edukaciju – pomoć i potpora zdravstvenom sustavu“ koja se održala u Zagrebu u razdoblju od 14. do 16. listopada. Bio je to drugi međunarodni medicinsko-informatički skup u organizaciji Hrvatskog društva za medicinsku informatiku u Hrvatskoj. Detaljnije izvješće o konferenciji opisano je u Biltenu HDMI (17).

EFMI STC 2018 - Mark Ebell, pozvani predavač

Sudionici konferencije EFMI STC 2018

Tijekom 2018. godine HDMI se uključio u proces e-savjetovanja povodom donošenja više novih zakonskih rješenja iz područja zdravstva. Vezano uz javnu raspravu o „Nacrtu prijedloga Zakona o zdravstvenoj zaštiti“ održana je radionica HDMI na kojoj su članovi društva u novi zakon predložili uvrstiti: prijedlog uspostave djelatnosti medicinske informatike, prijedlog uvrštavanja ne-zdravstvenih kadrova medicinske informatike među zdravstvene suradnike, uspostavu Povjerenstava za informacijsko-komunikacijske tehnologije u zdravstvenim ustanovama, reguliranje uspostave Središnjeg tijela za e-zdravlje te navođenje podzakonskog akta (Pravilnika) kojim bi se detaljnije reguliralo njegovo djelovanje. Prijedlozi HDMI-a uneseni su u sustav e-savjetovanja, a očitovanje Ministarstva zdravstva o prijedlozima vidljivo je u Izvješću o provedenom savjetovanju. HDMI se uključio i u e-savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o „Nacrtu prijedloga zakona o provedbi opće uredbe o zaštiti podataka“ te savjetovanje o „Nacrtu prijedloga Zakona o podacima i informacijama u zdravstvu. Više informacija dostupno je u Biltenu HDMI (17).

Tijekom 2019. godine HDMI je nastavio svoje redovite aktivnosti. Dana 14. veljače 2019. godine održana je radionica „Analiza i vizualizacija podataka u zdravstvu - primjer uporabe alata Tableau“. U nastavku redovne Godišnje skupštine, 26. rujna 2019. godine, održano je predavanje „Informacijski sustav Medicinskog fakulteta, prošlost, sadašnjost i budućnost; infrastruktura i servisi“.

Od 28. do 29. studenog 2019. godine održan je 14. simpozija HDMI „Medicinska informatika 2019“. Glavna tema simpozija bila je „Edukacija za biomedicinsku i zdravstvenu informatiku“, u sklopu koje je održan okrugli stol pod naslovom „Edukacija za biomedicinsku i zdravstvenu informatiku – jesu li prepoznate potrebe u Hrvatskoj?“. Sudionici okruglog stola ukazali su na potrebu unapređenja edukacije na svim razinama, a osobito profesionalaca koji razvijaju i upravljaju informacijskim sustavima u zdravstvu.

Kao uvod u okrugli stol John Mantas održao je sveobuhvatno pozivno predavanje "Education in Biomedical and Health Informatics: A European Perspective" u kojemu je dao pregled programa edukacije iz područja biomedicinske i zdravstvene informatike u zemljama članicama EFMI s posebnim osvrtom na nedostatak istih u Hrvatskoj.

Sudionici okruglog stola „Edukacija za biomedicinsku i zdravstvenu informatiku – jesu li prepoznate potrebe u Hrvatskoj?“ (zdesna nalijevo: L. Bilić Zule, J. Božikov, S. Čukljek, V. Ilakovac, J. Mantas, Đ. Deželić).

Rad okruglog stola moderirao je Marijan Erceg, a kao panelisti sudjelovali su John Mantas, Jadranka Božikov, Lidija Bilić Zule, Vesna Ilakovac, Kristina Fišter i. Snježana Čukljek. Sudionici okruglog stola istaknuli su postojeća iskustva Hrvatske u području edukacije za biomedicinsku i zdravstvenu informatiku. Istaknuto je kako je Hrvatska među prvim zemljama Europe pokrenula poslijediplomski studij iz zdravstvenih informacijskih sustava pri Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu koji je bio uspješan, ali je prestao s radom. Istaknut je i projekt MEDINFO kroz koji je razvijen kurikulum interdisciplinarnog poslijediplomskog specijalističkog studija medicinske informatike te definirani kvalifikacijski standardi za zanimanje specijalist medicinske informatike. Cilj projekta bio je pokretanje novog specijalističkog poslijediplomskog studija koji do sada nije ostvaren. Prikazani su i rezultati istraživanja stavova i mišljenja nastavnika koji sudjeluju u dodiplomskoj nastavi iz medicinske informatike na medicinskim fakultetima i zdravstvenim veleučilištima u kojima je istaknuto nezadovoljstvo nedovoljnim prepoznavanjem važnosti predmeta, njegovo smještanje na rane godine studija i nedovoljan broj sati. Sudionici okruglog stola suglasili su se da potrebe za edukacijom iz biomedicinske i zdravstvene informatike nisu dovoljno prepoznate u Hrvatskoj te da je potrebno nastaviti s naporima u osvještavanju ovog problema i poticanju pokretanja novih studijskih programa na svim razinama edukacije.

Prvi dan simpozija završio je s obilježavanjem 30 godina od osnivanja HDMI-a pri čemu su o postignućima HDMI-a u 30 godina postojanja govorili Đ. Deželić, J. Kern, V. Ilakovac i M. Erceg.

Sudionici drugog dana Simpozija

Drugi dan simpozija započeo je sa sekcijom o sigurnosti i zaštiti podataka. Slijedila je sekcija o elektroničkom zdravstvenom zapisu „na početku i kraju života“ (e-Novorođenče, e-Potvrda o smrti). Simpozij je završio s temama o primjeni i evaluaciji novih tehnologija i edukaciji u biomedicinskoj i zdravstvenoj informatici.

Na kraju ovog izvješća o povijesti i sadašnjosti Hrvatskog društva za medicinsku informatiku treba spomenuti njegovo službeno glasilo, časopis Bilten Hrvatskog društva za medicinsku informatiku koji se već treću godinu objavljuje na Portalu hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa. Dostupan je na adresi <https://hrcak.srce.hr/bilten-hdmi> od 2017. godine. Godine 2019. obaviješteni smo iz ISSN ureda za Hrvatsku da je mrežno izdanje uvršteno u međunarodni upisnik s identifikacijskim podacima (kvalificirajuća informacija koja jednoznačno određuje naslov unutar svjetskog sustava) kako slijedi:

ISSN 2671-1265

Ključni naslov; Bilten Hrvatskog društva za medicinsku informatiku (Online)

Skraćeni ključni naslov: Bilt. Hrvat. Druš. Med. Inform. (Online)

Među podacima s Hrčka može se vidjeti da je dosad objavljeno 4 broja Biltena, da je Bilten samo u prosincu 2019. imao 2323 posjeta (od ukupno 12362 od početka objavljivanja na Hrčku; razdoblje 2017.-2019.) i 1838 posjeta priložima (od ukupno 7489 od početka objavljivanja na Hrčku) objavljenim u Biltenu.

Literatura

1. Deželić Đ. Kronika Hrvatskog društva za medicinsku informatiku, 1989. – 2004. Bilt. Hrvat. Druš. Med. Inform. 2004;14: 3-14..
2. Deželić Đ. Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku 1989.- 2009., povodom 20. obljetnice. Zbornik radova 9. Simpozija HDMI «Medicinska informatika 2009» u Osijeku. Medicinska informatika 2009; 9:3-12.
3. Deželić Đ. Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku 1989-1999. Bilt. Hrvat. Druš. Med. Inform. 11: 2-9, 2001.
4. Deželić Đ. Educational Problems in Teaching Health Informatics to Medical Students. International Conference on Medical Computing, Medical Informatics Berlin 1979. Lecture Notes in Medical Informatics 5. Berlin-Heidelberg-New York: Springer-Verlag, 1979. - 73-79.
5. Deželić Đ, Kern J, Božikov J. Medicinska informatika – Doprinos Škole narodnog zdravlja "Andrija Štampar" hrvatskoj medicini i zdravstvu za prijelaz u XXI. stoljeće. Liječ. Vjesn. 124 Suppl. 2: 21-27, 2002.
6. Deželić Đ, Uz članak Gj. Deželića «Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku, 1989 – 1999, Deset godina poslije», Bilten HDMI 2001; 11(1):10-12.
7. Bilten HDMI 1992, 2(1).
8. Preporuke Međunarodne asocijacije za medicinsku informatiku o edukaciji iz zdravstvene i medicinske informatike, tekst uredili i preveli Đuro Deželić, Inge Heim, Mira Hercigonja-Szekeres, Josipa Kern, Mladen Petrovečki, Tomislav Plasaj, Marija Strnad. Bilten HDMI 2001; 11: 1-28..
9. *e-zdravlje & e-edukacija*, Bilten HDMI 2002; 12(1): 1-27.
10. Kern J. Medicinska informatika kao struka i specijalnost. Bilt. Hrvat. Druš. Med. Inform. 2005; 14(1-2): 3-10.
11. Kern J, Hercigonja-Szekeres M, Heim I, Stevanović R, Majdančić Ž, Polašek O, Ilakovac V. EFMI STC 2007 – Medicinska informatika u proširenoj Europi. Izvještaj s konferencije. Bilt. Hrvat. Druš. Med. Inform. 2007;16(1-2): 15-16.

12. Medicinska informatika u multidisciplinarnom okružju. SRCE novosti 28, 2009. Dostupno na: <https://www.srce.unizg.hr/files/srce/docs/o-srcu/Srce-novosti/sn28.pdf>
13. Medicinska informatika (urednici: J. Kern, M. Petrovečki). Zagreb: Medicinska naklada 2009.
14. Deželić Đ, Kern J, Petrovečki M, Ilakovac V, Hercigonja-Szekeres M. Medical Informatics in Croatia- a Historical Survey. Acta Informatica Medica AIM 2014; 22: 49-59.
15. Masić I. A Short History of Medical Informatics in Bosnia and Herzegovina. Contributions to the History of Medical Informatics, Izet Masic, Editor, and George Mihalas, Co-Editor, „Avicena“, Sarajevo, 2014, 143.
16. Deželić Đ. After Three Decades of Medical Informatics Europe Congresses. Keynote lecture. Proceedings XXIIInd International Congress of the European Federation for Medical Informatics, MIE2009, Sarajevo, 2009. Amsterdam-Berlin-Tokyo-Washington, DC: IOS Press, 2009, 3-7.
17. Erceg M. Aktivnosti Hrvatskog društva za medicinsku informatiku tijekom 2018. godine. Bilt. Hrvat. Druš. Med. Inform. 2019;25 (1): 59-61..